

Nr 805

Av herr Kollberg m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 157, med förslag till kungörelse med särskilda bestämmelser om utförsel av obeskattade varor i fartygstrafiken över Öresund.

(Lika lydande med motion nr 672 i Första kammaren)

De problem som beröres i Kungl. Maj:ts proposition nr 157 har tidigare behandlats av riksdagen. I motioner av herr Axel Jansson i första kammaren och herr Brandt m. fl. i andra kammaren 1958 hemställdes således, att frågan om den skattefria försäljningen av skattebelagda varor i öresundstrafiken skulle upptagas till behandling och förslag framläggas om att denna försäljning med det allra snaraste skulle upphöra. I bevillningsutskottets betänkande i anledning av motionerna uttalades, att det av principiella skäl vore angeläget, »att åtgärder vidtogs för att inskränka möjligheterna till skattefri proviantering och försäljning av skattebelagda varor ombord på fartyg i utrikes trafik på kortare rutter. Genom den nuvarande ordningen åsamkas staten ett bortfall av indirekta skatter till avsevärda belopp, samtidigt som den medför minskad omsättning för vissa näringsutövare inom landet». Det påpekades, att den internationella trafiken över Öresund ökat betydligt. Under 1957 omfattade denna trafik i runt tal 10 698 000 personer, vilket innebar en ökning jämfört med 1956 med omkring 766 000 personer.

Utskottet framhöll emellertid, att spørsmålet var förenat »med en mängd problem av delvis mycket komplicerad beskaffenhet, som tarvar noggranna överväganden, innan slutlig ställning kan tagas till vilka åtgärder som lämpligen bör tillgripas för att tillgodose syftet med motionerna. Vad som härvid bör beaktas är att icke-nordiska fartyg kan komma att dra till sig en stor del av resandeströmmen, sedan den skattefria försäljningen av skattebelagda varor på nordiska fartyg upphört. Därigenom skulle de nordiska rederierna komma i ett prekärt läge.»

Under åberopande av de anförda synpunkterna beslöt riksdagen »att hos Kungl. Maj:t begära att möjligheten och lämpligheten av ett initiativ till en internordisk överenskommelse, syftande till en avveckling helt eller delvis av den skattefria försäljningen av skattebelagda varor i öresundstrafiken skulle övervägas».

Även i den nu föreliggande propositionen, som ansluter sig till riktlin-

jerna för en överenskommelse mellan Sverige och Danmark, betonas att det måste vara angeläget att tillse att inskränkningar i försäljningen av obeskattade varor »iakttages icke blott på svenska och danska fartyg utan även av andra länders fartyg, som ombesörjer trafik mellan Sverige och Danmark i Öresund». Enligt propositionen har detta problem kunnat lösas »genom att låta inskränkningarna avse också rätten att från tullområdet medföra obeskattade varor såsom proviant. Detta innebär, att även om proviantering av obeskattade varor skett annorstädes än i svensk eller dansk hamn, utförelse av varorna icke tillåtes annat än under de i överenskommelsen angivna förutsättningarna».

I anslutning härtill uttalas i propositionen: *att något hinder torde icke förefinnas i gällande internationella traktater eller i folkrättsliga grundsatser mot att Sverige och Danmark tillsammans genomför en sådan reglering, som avser alla fartyg, oavsett nationaliteten.*

Samtidigt som vi med tillfredsställelse konstaterar, att detta problem sålunda kunnat lösas, må framhållas, att förutsättningar därigenom föreligger för en mer konsekvent lösning av de frågor, som sammanhänger med öresundstrafiken och den skattefria försäljningen av skattebelagda varor i denna.

Den ordning som nu tillämpas innebär att mellan det svenska och det danska landet men på svenskt respektive danskt territorialvatten finns en varuskattefri zon. Något skäl för en sådan ordning finns enligt vår mening knappast, särskilt när det gäller de mycket korta reserutterna. I detta sammanhang må dessutom erinras om att enligt redan gällande bestämmelser skattefri försäljning inte får äga rum på flyglinjen Malmö—Köpenhamn. Man kan fråga sig, varför en annan ordning skall upprätthållas för trafiken till sjöss på samma sträcka. — Det kan f. ö. tilläggas, att sedan i höstas den skattefria försäljningen av skattebelagda varor slopats ombord på båtarna i närtrafik mellan Sverige och Norge.

Genom de föreslagna åtgärderna beträffande provianteringen med och utskänkningen av sprit, vin och maldrycker torde en ur nykterhetssynpunkt bättre ordning ombord på båtarna kunna uppnås. Tydligt är dock, att det ofta kan bli svårt att, såsom föreslås i propositionen, begränsa och kontrollera denna utskänkning. Av rent praktiska skäl kan kontrollen exempelvis i fråga om åldersgränsen komma att vålla svårigheter. Svårigheterna kan beräknas bli än större, när det gäller att kontrollera, att tobaksvaror endast säljes till passagerare som fyllt 18 år. Denna försäljning sker i regel samtidigt med avstämpling på biljetten. Över huvud taget torde det vara omöjligt att hindra äldre och yngre passagerare att utbyta biljetter.

Vid bedömandet av den skattefria försäljningen av skattebelagda varor i öresundstrafiken torde också böra beaktas, att denna trafik, sedan frågan härom behandlades i riksdagen 1958, ytterligare kraftigt ökat. Skånes turisttrafikförbund har uppgivit, att trafiken 1960 omfattade inte mindre än

15 010 000 personer, vilket innebär en ökning sedan 1957 med 4 312 000 personer eller inte mindre än 40 %.

Det skattebortfall, som påtalades i bevillningsutskottets betänkande 1958, har härigenom med säkerhet blivit än större, allra helst som rederiföretagen i hög grad utvidgat sin försäljning av såväl sprit, vin och maltdrycker samt tobaksvaror som av likaledes skattebelagda chokladvaror, beträffande vilka f. ö. någon begränsning av den f. n. mycket stora försäljningen inte föreslås. Rederiernas stora intresse för denna skattefria försäljning framgår därav att på sistone något rederi även upptagit försäljning av parfymer och andra kemisk-tekniska artiklar, som är belagda med varuskatt. Det är icke möjligt för oss att anföra några siffermässiga belägg för det skattebortfall, som totalt sett sker genom denna skattefria försäljning, men sannolikt är detta av icke oväsentlig omfattning och därigenom av viss betydelse ur statsfinansiella synpunkter.

Sedan det internationellrättsliga problemet kunnat lösas, synes heller icke några bärande skäl kunna anföras för att öresundstrafiken beredes den förmånsställning, som den skattefria försäljningen av skattepliktiga varor utgör. Då i debatten kring dessa frågor har åberopats, att genom ett slopande av skattefriheten betydande förluster skulle uppkomma för trafiken, vill vi framhålla att på visst sätt innebär den skattefria försäljningen av skattebelagda varor en subvention av ifrågavarande försäljning. Genom att slopa skattefriheten skulle allenast åstadkommas konkurrens på lika villkor med andra försäljare av dessa varor, vilka försäljare utan undantag måste tillämpa priser, vilka inkluderar den av statsmakterna för varje särskild vara fastställda varuskatten.

Med hänvisning till det anförda hemställer vi,

att riksdagen vid sin behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 157 måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t uttala, att Sveriges representanter vid de fortsatta förhandlingarna med vederbörande danska myndigheter måtte eftersträva genomförandet av sådana åtgärder, att den skattefria försäljningen av skattepliktiga varor i öresundstrafiken successivt bringas att upphöra.

Stockholm den 12 maj 1961

<i>Wald. Svensson</i>	<i>Tage Magnusson</i> i Borås	<i>Gustaf Kollberg</i> <i>Daniel Wiklund</i> i Stockholm
<i>Stig F. Hansson</i> i Önnarp	<i>Hans Nordgren</i>	<i>Einar Larsson</i> i Borrby
<i>Rolf Eliasson</i> i Moholm	<i>C. W. Carlsson</i>	<i>Erik Brandt</i> Aspabruk
<i>Einar Rimmerfors</i>	<i>Märta Boman</i>	<i>N. Stenberg</i>